

International Federation
of Red Cross and Red Crescent Societies

ICRC

مهارت‌های پایه داوطلبی

به همراه نمونه سوالات

فهرست مطالب :

2.....	آشنایی با نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر
4.....	علائم صلیب سرخ
5.....	آشنایی با اصول هفت گانه
7.....	آشنایی با ارکان صلیب سرخ
11.....	تاریخچه هلال احمر ایران
16.....	آشنایی با اصول داوطلبی
20.....	آشنایی با مفاهیم کار گروهی
29.....	آشنایی با مفاهیم تیم

آشنایی با نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر

الف- تاریخچه نهضت بین المللی صلیب سرخ

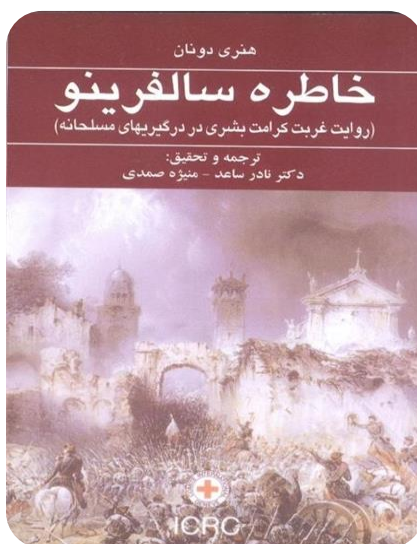
1 Figure

در سال 1859 م (1238 ه.ش) میان سپاهیان فرانسه و اتریش در محلی به نام سولفرینو واقع در شمال ایتالیا جنگی در می گیرد که شش هزار کشته و سی و شش هزار مجروح به جا می گذارد در

این حال تاجر جوان سوئسی به نام ژان هانری دونان که جهت انجام اخذ مجوز حفر چاه از امپراتور فرانسه به ایتالیا سفر کرده بود شاهد این جنگ و خونریزی بوده او که از خانواده بسیار متمول و متدینی بوده و در کشور

الجزایر به کار کشت گندم می پرداخت تصمیم به امداد رسانی به مجروحین و آسیب دیدگان و بیرون بردن کشته شدگان از منطقه جنگی گرفت و با کمک افراد محلی شروع به انجام این کار می کند.

هانری دونان پس از بازگشت به کشورش (سوئیس) کتابی را به خاطرات سولفرینو منتشر می کند و در این کتاب دو پیشنهاد ارائه می دهد:

1 - تاسیس یک جمعیت امداد داوطلب در هر کشور که در زمان صلح آموزش های لازم را دیده باشند.

2 - دولتهای جهان در یک کنگره اجتماع کرده تا یک اصل بین المللی را به تصویب برسانند که از حقوق

بیمارستانهای نظامی و کارکنان درمانی حمایت شود.

بعد از انتشار این کتاب رئیس انجمن فواید عامه شهر ژنو (گوستاو موانیه) به این درخواست پاسخ مثبت داده و

کمیته ای را تشکیل داده به نام کمیته بین المللی به مجروحان جنگ همین کمیته بعدها در سال

1863 میلادی (1242 ه.ش) رسماً به کمیته بین المللی صلیب سرخ تغییر یافت. بعدها کمیته کنفرانسهایی را با

حضور نمایندگان کشور هایی که دعوت هانری دونان را پذیرفته بودند تشکیل داد که تاکنون 180 کشور جهان

صلیب سرخ و هلال احمر را تشکیل کردند.

پرچم کشور سوئیس

آرم صلیب سرخ

❖ علائم صلیب سرخ و هلال احمر:

در سال 1863 م (1242 ه.ش) به

احترام ژان هانری دونان معکوس پرچم

کشور سوئیس به عنوان آرم صلیب

سرخ پذیرفته شد

❖ در سال 1876 میلادی (1255 ه.ش)

امپراتور عثمانی علامت هلال احمر را

که معکوس پرچم کشور ترکیه

عثمانی بود جهت جمعیت امدادی

خود انتخاب کرد.

پرچم کشور ترکیه

آرم جمعیت هلال احمر

آشنایی با اصول اساسی (هفتگانه) نهضت بین‌المللی صلیب

سرخ و هلال احمر:

❖ **بی‌طرفی:** ^۱ نهضت هیچگونه جهت‌گیری نسبت به

ملیت، نژاد، عقیده مذهبی، طبقه یا عقاید سیاسی ندارد. نهضت تلاش می‌کند تا با توجه به نیاز افراد، رنج ایشان را التیام بخشد و موارد حیاتی‌تر را ترجیح دهد.

❖ **بی‌غرضی:** ^۲ به منظور بهره‌بردن از اطمینان همگانی، نهضت در درگیری‌ها از هیچ طرفی جانبداری

نمی‌کند و در هیچ زمانی در مناقشه‌های سیاسی، نژادی، مذهبی و یا ایدئولوژی شرکت نخواهد کرد.

❖ **استقلال (نداشتن وابستگی):** ^۳ نهضت مستقل است. نمایندگان محلی ضمن آنکه در خدمت

انسان‌دوستانه دولت‌های خود نقش کمکی را ایفا خواهند کرد و منطبق با قوانین کشور متبوع خود

خواهد بود باید همواره استقلال خود را حفظ کنند تا بتوانند منطبق با اصول نهضت عمل کنند.

❖ **خدمت داوطلبانه:** ^۴ خدمت در نهضت داوطلبانه است و در هیچ شرایطی سودآوری مشوق آن نخواهد

بود.

❖ **بشر دوستی (انسانیت):** ^۵ نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر که با ایده کمک بی‌طرفانه به

مجروحان جنگی شکل گرفت. با پشتوانه ملی و بین‌المللی خود تلاش می‌کند تا رنج را در هر کجای

¹ Neutrality

² Impartiality

³ Independence

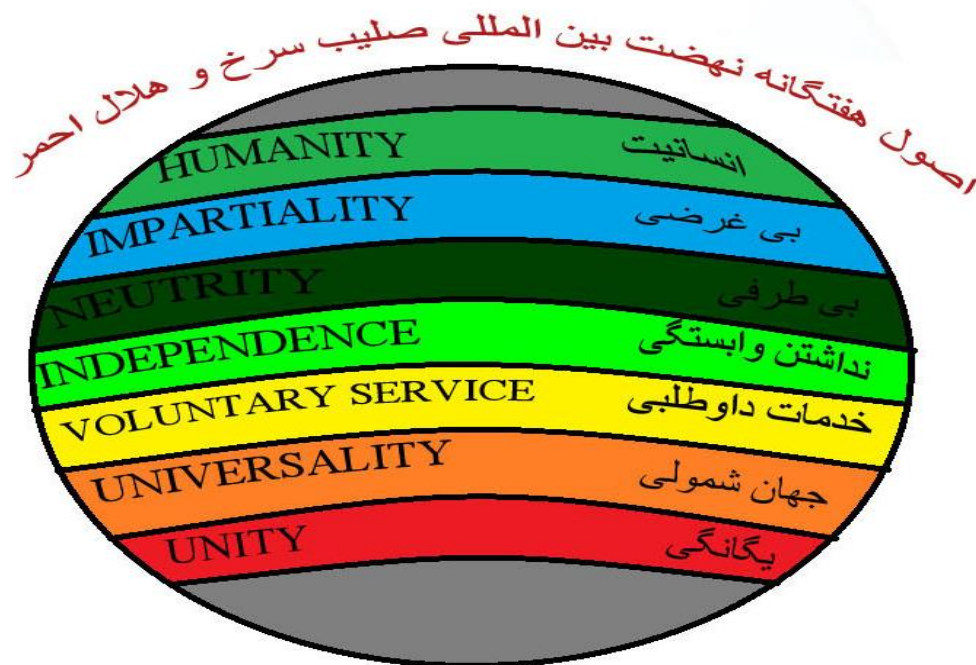
⁴ Voluntary Services

⁵ Humanity

جهان التیام بخشد و از آن جلوگیری کند. هدف نهضت، محافظت از جان و سلامتی نوع بشر و تضمین کرامت آن است. نهضت درک متقابل، دوستی، همکاری و صلح پایدار را در میان ملت‌ها ترویج می‌کند.

❖ **یگانگی:**^۶ در یک کشور، تنها یک جمعیت صلیب سرخ و یا هلال احمر می‌تواند وجود داشته باشد. این جامعه باید برای استفاده عموم باشد. این جامعه باید فعالیت‌های انشان دوستانه را در سرزمین خود انجام دهد.

❖ **جهان شمولی:**^۷ همه جمعیت‌ها در نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر از موقعیت یکسان برخوردارند و مسوولیت‌ها و وظایف یکسانی را در کمک به یکدیگر دارند.

اصول هفتگانه جمعیت هلال احمر در یک نگاه

⁶ Unity

⁷ Universality

ارکان تشکیل دهنده نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر عبارتند از:

- ❖ کمیته بین المللی صلیب سرخ
- ❖ فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر
- ❖ جمعیت های ملی (هلال احمر یا صلیب سرخ)

1. کمیته بین المللی صلیب سرخ:

که بر مبنای اساسنامه خود دارای تشکیلات خاصی به شرح ذیل میباشد:

➡ مجمع عمومی کمیته

➡ شورای اجرایی

➡ هیئت مدیره

الف: مجمع عمومی کمیته :

رکن عالی سیاست‌گذاری، نظارت و تصمیم‌گیری کمیته بوده که حدود هشت بار در سال تشکیل جلسه میدهد. اعضای مجمع، همان اعضای کمیته (حد اکثر 25 نفر) و رئیس و نایب رئیس کمیته می باشد، که همگی باید تابعیت سوئیس را داشته باشند.

ب: شورای اجرایی :

مسئول جریان کلی امور کمیته بوده و نظارت مستقیم بر اداره آن دارد. شورا متشکل از حد اکثر هفت نفر از اعضای کمیته به انتخاب مجمع عمومی بوده و هفته ای یکبار تشکیل جلسه می دهد. رئیس کمیته (رئیس مجمع) ریاست شورای اجرایی را بر عهده دارد

ج: هیئت مدیره :

مسئول اداره کمیته بر اساس تصمیمات و توصیه های مجمع عمومی، شورای اجرایی و رئیس کمیته می باشد. هیئت مدیره کمیته از مدیر عملیات و مدیر عامل که همزمان مسئولیت مدیریت امور عمومی و مدیریت امور اداری را نیز دارد، تشکیل شده است. *مدیریت عملیات که در واقع قلب کمیته و مهمترین قسمت آن می باشد از دو بخش "عملیات" و "آژانس مرکزی جستجو" تشکیل شده است.*

2. فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر:

شامل کلیه جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر بوده که هر کدام در تصمیمات فدراسیون سهیم هستند، فدراسیون سازمانی مستقل، غیر دولتی، غیر سیاسی، غیر نژادی، غیر مذهبی، خصوصی و بی طرف است. شعار آن "از انسانیت تا صلح" می باشد. مقر آن در ژنو بوده و علائم مشخصه آن: هلال و صلیب سرخ در داخل یک مربع، مستطیل با زمینه سفید می باشد. فدراسیون از چهار تشکیلات مجزا ایجاد شده است :

الف: مجمع عمومی

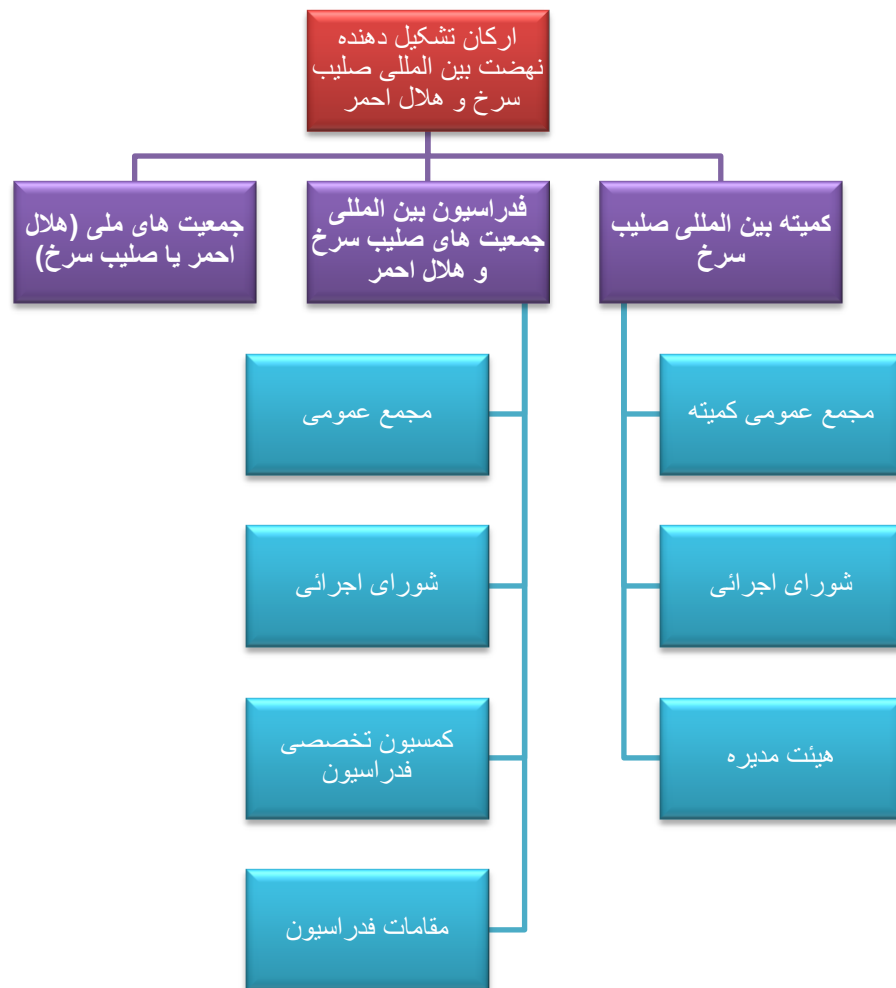
ب: شورای اجرایی

ج: کمیسیون تخصصی فدراسیون

د: مقامات فدراسیون

3. جمعیت‌های ملی (هلال احمر یا صلیب سرخ) :

در اکثر کشورهای جهان جمعیت‌هایی به نام جمعیت هلال احمر یا صلیب سرخ به عنوان یک جمعیت ملی، خیریه و غیر دولتی، اما تابع مقررات عمومی کشور متبوع خود تاسیس شده است. که نسبت به قانون داخلی کشور مربوطه دارای تشکیلات خاص خود می باشد.

جدول شماره 5

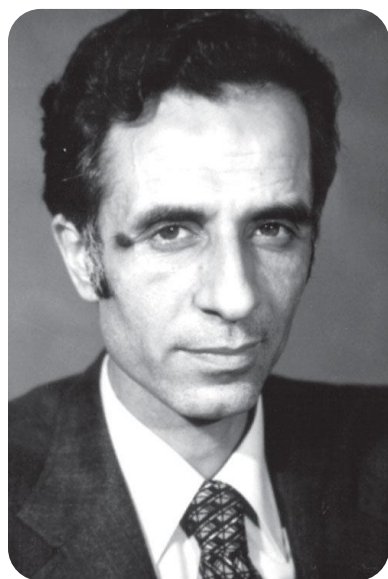

تاریخچه هلال احمر در ایران :

اولین بار در سال 1874 میلادی (1291) در زمان ناصر الدین شاه کنوانسیون مصوب 1864 ژنو از سوی ایران پذیرفته شد هر چند سالها هیچ گونه اقدام جدی صورت نگرفت به جز شرکت عبدالصمد ممتاز السلطنه در کنفرانس بین المللی صلیب سرخ در سال 1906 (1284) و

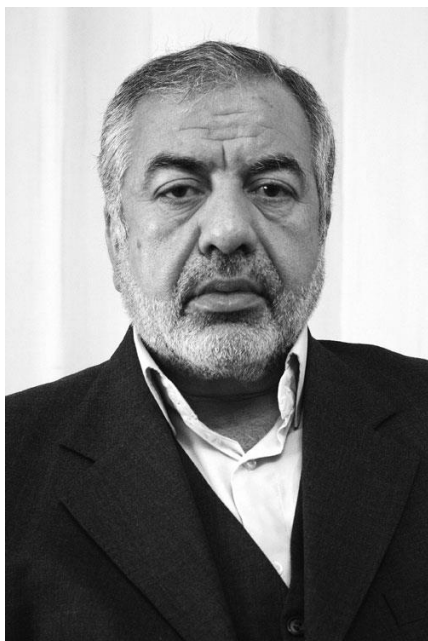
دریافت موافقت کنفرانس در پذیرش شیر و خورشید سرخ به عنوان نشان

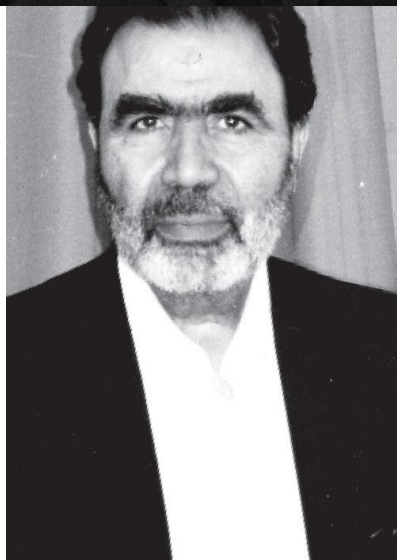
رسمی دولت ایران برای جمعیت خود. دکتر امیر اعلم (از دانش آموختگان رشته پزشکی در اروپا و از بنیانگذاران چند بیمارستان به سبک غربی در ایران) در سال 1301 مقررات وضع شده از سوی صلیب سرخ جهانی برای جمعیت ها را ترجمه و در اختیار احمدشاه قرار داد و مقدمات تشکیل جمعیت فراهم شد. نخستین جلسه رسمی کمیته مرکزی جمعیت در مرداد ماه سال 1302 تشکیل گردید و اعضای آن از میان بنیانگذاران و یاری رسانندگان به جمعیت و در جلسه عمومی انتخاب می شدند. هرچند تا سال

1303 عملاً هیچگونه اقدامی در جهت سازماندهی این تشکیلات صورت نپذیرفت. این اقدامات از سال 1304 شروع گردید از جمله راه اندازی مجله ای به عنوان ارگان رسمی جمعیت به نام « شیر و خورشید سرخ » در سال 1307 جمعیت نسوان شیر و خورشید سرخ ایران شکل گرفت. نخستین حرکت امدادی جمعیت کمک به زلزله زدگان تربت حیدریه به

همت دکتر امیر اعلم و در زمانی بود که هنوز جمعیت هیچ گونه امکاناتی نداشت. در سال 1308 شمسی کنفرانس دیپلماتیک ژنو درباره صلیب سرخ بین المللی نشان شیرو خورشید سرخ را در کنار نشانهای هلال احمر و صلیب سرخ به عنوان نشان امدادی و دارای مصونیت در میادین نبرد به رسمیت شناخت. در سال 1327 اساسنامه جدید جمعیت طراحی و در مجمع عمومی جمعیت در همان سال به تصویب رسید. برابر مواد 18 و 19 این اساسنامه وظایف جمعیت علاوه بر معالجه مجروحان و رسیدگی به امور اسراء در زمان جنگ، امداد رسانی به هنگام بلیات و حوادث، تأسیس مؤسسات انتقال خون در سراسر کشور، رسیدگی به وضع بینوایان، تربیت جوانان و تربیت پرستار برای مراکز بهداشتی و درمانی تعیین گردید. در سال 1328 دکتر حسین خطیبی نوری به عنوان مدیر عامل جمعیت برگزیده شد. دکتر خطیبی طی سی سال خدمات شبانه روزی خود را کاملاً داوطلبانه در اختیار جمعیت قرار داد، به طوریکه گفته می شود حتی ناهار خود را از منزل می آورده است. در دهه سی جمعیت علاوه بر امداد رسانی در موارد مختلف از جمله سیل در جنوب شرق کشور در سال 1336 اقدام به تأسیس چند مرکز تحقیقات پزشکی و نیز درمانگاهها، بیمارستانها و شیر خوارگاههای مختلف در سطح کشور نمود. طی دهه چهل شمسی ارائه خدمات بهداشتی - درمانی به اقشار مختلف مردم و نیز سرپرستی افراد بی خانمان و بی بضاعت با گرایش کودکان و نوجوان به عنوان رویکردی مهم مورد نظر رؤسای جمعیت بود. تا سال

1357 جمعیت شیر و خورشید سرخ دارای بیش از 280 شعبه بود که تقریباً همگان از ارکان مشابه مرکز، مجمع عمومی، هیئت‌های مرکزی و مدیره و بازرسی برخوردار بودند و ریاست هیئت مرکزی نیز بر عهده استاندار، فرماندار و یا بخشدار بود. فعالیت‌های ثمربخش «جمعیت شیر و خورشید سرخ» در راه امداد آسیب دیدگان، ایجاد بیش از 700 مؤسسه امدادی، درمانی، بهداشتی، خیریه، تربیتی و اجتماعی از قبیل بیمارستانها، مراکز امدادی و درمانی، بیمارستانها و زایشگاهها، کشتی بیمارستانی، بیمارستانها و درمانگاههای امدادی و صحرایی، سازمان تدارکات درمانی، اندرزگاهها، آموزشگاههای حرفه‌ای، پرورشگاهها، شیرخوارگاهها، مهدهای کودک، آموزشگاههای پرستاری و بهیاری، مراکز انتقال خون، مراکز مبارزه با سل و سرطان، تأسیسات نوتوانی و

دست و پا سازی مصنوعی، شرکت در خدمات بین‌المللی هنگام وقوع

حوادث و سوانح طبیعی و غیر طبیعی در کشورهای خارجی و شرکت در مجامع بین‌المللی صلیب سرخ، موجب اهمیت و اعتبار روز افزون جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران نزد «کمیته» و «اتحادیه بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ، هلال احمر و شیر و خورشید سرخ» گردید، که در نتیجه به عضویت «کمیته اجرائی» و «شورای حکام» انتخاب و دبیرکل جمعیت به ریاست «کمیته مشورتی بهداشت» که یکی از چهار کمیته‌ای است که زیر نظر کمیته اجرائی انجام وظیفه می‌نماید، انتخاب گردید. در همین راستا در سال 1352 بیستمین کنفرانس بین‌المللی صلیب سرخ که عالیت‌ترین مجمع تصمیم‌گیری نهضت بین‌المللی به حساب می‌آید با حضور بیش از 130 عضو در تهران برگزار شد. مصوبات این کنفرانس در زمینه‌های مختلف هنوز هم از لحاظ حقوقی مورد ارجاع می‌باشند.

در اسفند ماه سال 1357 یعنی در کمتر از یک ماه بعد از پیروزی انقلاب، بر اساس مصوبه دولت موقت و در زمانی که دکتر سامی وزیر بهداشتی و بهزیستی وقت که به عنوان سرپرست جمعیت انتخاب شده بودند، کلیه

مؤسسات درمانی و بهداشتی (شامل 224 بیمارستان، 173 درمانگاه مستقل و مرکز اورژانس، 77 اندرزگاه، 15 مرکز مستقل انتقال خون و 30 مرکز آموزش پرستاری، مامائی، بهیاری و پزشکی به همراه چندین پرورشگاه و خانه کودک) از جمعیت منتزع و با حفظ مالکیت جمعیت، به وزارت بهداشتی و بهزیستی وقت منتقل گردید. بعدها امور

مربوط به تربیت کادر پیراپزشکی و انتقال خون از جمعیت سلب گردید و اکثر پرورشگاهها و شیرخوارگاهها به سایر سازمانها واگذار گردید. در سال 1359 دکتر علی بهزادینیا مسئولیت جمعیت را به عهده گرفت و تا حد امکان به بازسازی مجدد ساختار آن پرداخت سپس دکتر سیدحسن فیروز آبادی ریاست جمعیت را به عهده گرفت و تا سال 1362 در این پست باقی ماند و پس از آن مرحوم دکتر سیف اله وحید دستجردی به مدت بیش از 15 سال به عنوان رئیس جمعیت فعالیت کردند. جمعیت در جریان جنگ تحمیلی یکی از درخشانترین خدمات امدادی و درمانی را به رزمندگان اسلام و هموطنان جنگ زده ارائه نمود.

در دی ماه 1362 برابر ماده واحده مصوب مجلس شورای اسلامی، عنوان جمعیت به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران تغییر یافت و ایران از کلیه حقوق بین المللی خود برای استفاده انحصاری از نشانه شیر و خورشید سرخ صرف نظر کرد و نشان مذکور بلافاصله از آیین نامه اساسنامه تشکل بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر حذف گردید، اما به دلیل اینکه این نشان در کنفرانس دیپلماتیک جمعیت های صلیب

سرخ و هلال احمر به تصویب رسیده بود لغو آن نیز باید در اجلاس مشابه صورت پذیرد و از آنجایی که برپایی چنین اجلاسی تا کنون در دستور کار تشکل بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر قرار نداشته این نشان همچنان در اسناد مربوط به کنوانسیونهای چهارگانه ژنو و پروتکل های الحاقی آنها به کار برده می شود.

در سال 1367 اساسنامه جمعیت توسط مجلس شورای اسلامی تصویب شد در این اساسنامه رئیس جمعیت به پیشنهاد وزیر بهداشت و حکم رئیس جمهور تعیین می شود و نماینده وزیر بهداشت در هیئت اجرائی به عنوان عالیترین رکن جمعیت حضور داشته است. از نظر منابع مالی نیز علاوه بر بودجه دولتی برابر اساسنامه چهل و دو در صد از درآمد حاصل از حق الثبت اسناد رسمی، 55 در صد از درآمد یک درصد کارمزد ثبت سفارشات، یک ریال از هر مراسله سفارشی و 2/5 ریال از هر تلگراف ارسالی، سایر اعانات مردمی و سازمانها و یک درصد از قیمت هر بلیط هواپیما و کشتی تعیین گردید. علی رغم تأکید اساسنامه فوق به بازگرداندن اموال و املاک تحت تصرف نهادهای به جمعیت متأسفانه شماری از املاک مزبور همچنان در اختیار آنان قرار دارد.

(قدیمیترین آمبولانس هلال احمر – 1327)

فصل دوم

آشنایی با اصول

داوطلبی

داوطلب کیست :

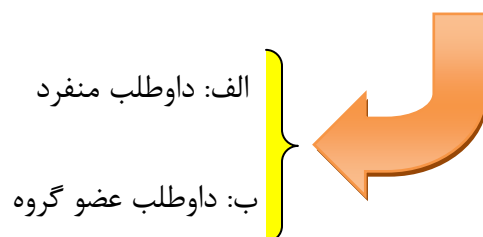
داوطلب کسی است که با میل و رغبت و انگیزه شخصی قوی برای ارائه خدمت به هم نوع خود و بدون هیچ گونه دستمزد و یا چشم داشتی اعلام آمادگی می کند

ویژگی های یک داوطلب :

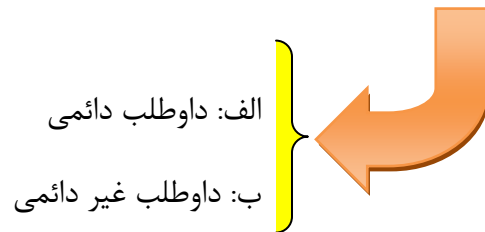
- ❖ داوطلب باید دارای صفاتی مانند احساس مسئولیت، قابل اعتماد بودن، فداکاری، تواضع، خوش خلقی و... باشد
- ❖ وقت کافی برای ارائه خدمات داوطلبانه داشته باشد
- ❖ وضع ظاهری مرتب و مناسبی داشته باشد
- ❖ هرگز افراد را از لحاظ سطح زندگی و رفتار مقایسه نکند
- ❖ خوش بین و علاقمند به پیش رفت دیگران باشد
- ❖ دارای پشتکار و جدیت در کار باشد
- ❖ در انجام خدمات خود اعتماد بنفس کافی داشته باشد
- ❖ انگیزه خیر خواهانه و بشر دوستانه داشته باشد

انواع داوطلب:

از نظر شکل انجام خدمات داوطلبانه:

از نظر زمان انجام خدمات داوطلبانه

داوطلب دائمی:

داوطلبی است که به طور مستمر و مداوم، قسمتی از اوقات فراغت خود را به فعالیت در زمینه خدمات بشر دوستانه اختصاص می دهد. مثلاً دو یا سه روز در هفته و یا یک هفته در ماه فعالیت می کند.

داوطلب غیر دائمی:

داوطلبی است که در هنگام بروز حادثه و در مواقع لزوم از مهارت ها و تجربیات آنان استفاده می شود و زمان مشخصی برای بهره گیری از آنان وجود ندارد

از نظر کیفیت انجام خدمات داوطلبانه

الف: داوطلب مفید:

کسی است که علاوه بر دارا بودن آگاهی وظایف خود را به نحو احسن انجام دهد

ب: داوطلب غیر مفید :

کسی است که برای پیشبرد مقصود شخصی یا فرد نا امید و بد بینی است که با افکار مسموم خود باعث ناامیدی و بدبینی در گروه داوطلبان یا اجتماع می شود .

انواع خدمات داوطلبانه :

خدمت انفرادی: خدمتی که داوطلب به تنهایی انجام می دهد.
خدمت گروهی: در این نوع خدمت داوطلبانه، کار در قالب فعالیتهای گروهی انجام می شود.

داوطلبی در نهضت صلیب سرخ و هلال احمر فعالیتی است که :

نه به خاطر خواسته های مادی یا مالی تحت فشار های اجتماعی ، اقتصادی و یا سیاسی بلکه از اراده شخصی افراد شکل گرفته است هدف آن سود رساندن به افراد آسیب پذیر و جوامع آنها در راستای اصول اساسی صلیب سرخ و هلال احمر می باشند . توسط نمایندگان به رسمیت شناخته شده است.

یک داوطلب صلیب سرخ و هلال احمر فردی است که برای جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر بطور منظم یا گاه گاه فعالیت داوطلبی انجام می دهد

یک عضو هلال احمر و صلیب سرخ فردی است که با شرایط عضویت خواسته شده تحت قوانین جمعیت ملی بطور رسمی موافقت نماید

فصل سوم

آشنایی با مفاهیم کار گروهی

تعریف گروه:

دو یا چند نفر که با هم روابط متقابل دارند، به یکدیگر وابسته اند و برای تأمین هدف های خاص گرد هم می آیند.

انواع گروه :

❖ گروه های اولیه:

روابط صمیمی، نزدیک و رویاروی بین اعضاء ان حاکم است مثال: خانواده

❖ گروه های ثانویه:

گروه های موقتی که براساس قرار دادها و ضرورت های اجتماعی تشکیل می شوند. مثال: کلاس درس

❖ گروه های کوچک:

کمتر از 12 نفر

❖ گروه های بزرگ:

بیشتر از 12 نفر

❖ گروه های راهنما:

این گروه ها به منظور ارائه اطلاعات در زمینه های گوناگون به داوطلبان تشکیل می گردد به صورت جلسات 45 دقیقه ای سخنرانی، پرسش و پاسخ و نمایش فیلم.

❖ گروه‌های مشورت:

برای آموزش والدین و مربیان توسط راهنما برای رفع مشکلات فرزندان و دانش‌آموزان.

❖ گروه‌های مشاوره :

از نوع گروه‌های کوچک هستند و با ارتباط حسنه به درمان مشکلات روانی داوطلب کمک می‌کنند.

❖ گروه‌های باز:

عضویت در آنها ساده است و ورود و خروج از آنها تابع شرایط خاصی نیست . مثال: گروه‌های اینترنتی .

❖ گروه‌های بسته:

عضویت و خروج از آنها تابع شرایط خاص است. مثال : گروه‌های اطلاعاتی و ایمنی.

❖ گروه مرجع:

گروهی که فرد در اعمال، عقاید و رفتار هایش از آن گروه الگو می‌گیرد.

❖ گروه‌های رسمی:

دارای ساختار و اساسنامه مشخص بوده و نقش‌ها و وظایف اعضا در آن معین است.

❖ گروه‌های غیر رسمی:

دارای ساختار و اساسنامه مشخص نبوده و صمیمیت و تماس افراد باعث تداوم آن است.

❖ گروه انبوه خلق:

ابتدایی‌ترین و ناپایدارترین نوع گروه اجتماعی است

مثال: تجمع عده‌ای در محل مشخص برای تماشای یک حادثه و ...

❖ گروه های داوطلب:

گروه هایی که افراد به میل و خواسته خود در آن عضو می شوند.

❖ گروه های اجباری:

گروه هایی که فرد ناگزیر به حضور در آن و رعایت قوانین آن می باشد.

❖ گروه های همسالان :

تشکیل گروه بر اساس تشابه سنی مثال: یک کلاس پیش دبستانی.

❖ انجمن ها :

جزء گروه های سازمان یافته با هدف معین می باشند . عضویت در آن ها داوطلبانه و روابط بین افراد رسمی است.

❖ گروه های روابط انسانی:

گروه هایی با روابط صمیمی بین افراد جهت ارتقاء مهارت های گفت و شنود و ارتباط.

❖ گروه مباحثه و مناظره :

گروه هایی به منظور بحث علمی درباره یک موضوع مشخص.

ویژگی های گروه:

❖ **عضویت** که قابل تعریف باشد: اجتماعی از دو نفر یا بیشتر که نام یا نوع آن مشخص باشد.

❖ **آگاهی گروهی**: افراد خود را عضوی از گروه حس کرده و دارای تفاهم و احساسات مشترک می باشند.

❖ **احساس آرمان و قصد مشترک**: افراد گروه دارای هدف مشترک می باشند.

❖ **بستگی درونی و متقابل در ارضای نیاز ها** : افراد گروه برای رسیدن به هدف به یاری یکدیگر

نیازمندند.

❖ **فعل و انفعال یا کنش و واکنش متقابل** ، افراد گروه با هم در ارتباط هستند و یکدیگر را تحت تاثیر

قرار می دهند.

❖ **توانایی در وحدت عمل**: گروه می تواند همانند یک عضو یا بدن واحد عمل می کند.

علل جذب افراد به گروه:

اجتماعی بودن: علت اساسی جذب افراد به

گروه اجتماعی بودن انسان است.

تامین نیازهای انسانی: مانند نیاز به ادامه

حیاتف نیاز به احترام ، نیاز به قبول

مسئولیتو...

مصونیت: انسان در بسیاری از موارد برای

مصون ماندن از آسیب ها به کمک دیگران

نیازمند است.

کسب قدرت: انسان برای افزایش قدرت خود، به کمک گرفتن از قدرت دیگران نیازمند است.

آرمان گرایی: مجموعه افرادی که دارای آرمان مشترک هستندف بهتر می توانند به هدف خود برسند.

فرآیند تشکیل و راه اندازی گروه:

مرحله گردهمایی: در این مرحله که ماه غسل تشکیل گروه نام دارد اعضاء گروه با رعایت ادب به آشنایی با هم و با گروه می پردازند.

مرحله طوفانی: افراد به ابراز نظر و حمایت از مواضع خود پرداخته و اختلاف نظرها نمودار می شود.

مرحله هنجارگذاری: در این مرحله گروه و هنجارها و استانداردهای ارتباط بین افراد گروه شکل می گیرد و اعضاء یاد می گیرن چگونه با مسئل برخورد کنند.

مرحله انجام کار: در این مرحله گروه کاملاً رشد کرده ، درک درستی از نقش های افراد به دست آمده و دیدگاه های ارزشمند مورد حمایت قرار می گیرند.

نقش‌های افراد گروه:

افراد گروه از نظر ایفای نقش به سه

دسته تقسیم می‌شوند

نقش‌های مثبت در گروه

مشکل آفرین

بله قربان گو

الف - نقش‌های مثبت در گروه

نقش مبتکر: راه‌های جدید برای مشکلات ارائه می‌کند.

نقش جستجو کننده اطلاعات: درصدد بدست آوردن اطلاعات تازه برای استفاده گروه است.

نقش ارائه دهنده اطلاعات که واقعیت‌ها و تجارت را مطرح می‌کند.

نقش روشن‌گر: ایده‌ها و پیشنهادات را توضیح می‌دهند.

نقش جمع بندی کننده: پیشنهادهای دیگران را ارزیابی کرده و پیشنهاد رای گیری می دهد.

نقش تشویق کننده: عقاید دیگران را ستایش می کند.

نقش حفظ کننده انسجام: در تضاد بین افراد گروه نقش میانجی را بازی می کند.

نقش نگهبان: مانع از تسلط یک فرد بر دیگران می شود.

ب- نقش های مشکل آفرین در گروه

نقش مهاجم

نقش مانع:

نقش جستجو کننده تحسین:

نقش دوری کننده:

نقش خوش گذران: هدفش از شرکت در گروه، تفریح و خوش گذرانی است و به اهداف گروه توجه کمی

دارد

نقش مددجو: جلسات گروهی را به جلسات طرح مشکلات خود و استمداد از دیگران تبدیل می کند.

ج - نقش بله قربان گو:

به هر قیمتی که شده مخالفت خود را با تصمیمات دیگران پنهان می کند و چهره ای سازگار از خود به نمایش می گذارد.

ویژگی های یک گروه کار آمد :

یک گروه کارآمد دارای هفت ویژگی است:

هدف : هر کدام از اعضاء گروه

احساس می کنند که کار گروهی آن

ها دارای ماهیت ، اهمیت، استراتژی

و هدف مشخص است.

اختیار: حس احترام متقابل اعضاء را

قادر م سازد تا در مسئولیت ها سهیم گشته

روابط و ارتباطات: اعضاء به راحتی افکار خود را بیان کرده به سخنان یکدیگر گوش داده

انعطاف پذیری: اعضاء گروه بر حسب ضرورت و نقاط قوت هر یک ، وظایف گوناگونی دارند و رهبری

گروه مشترک است.

بازدهی مطلوب: در گروه کارآمد ، تعهد به استاندارد بالا و کیفیت نتایج وجود دارد.

قدر شناسی و تقدیر: از کارهای انجام شده توسط افراد و گروه از طریق ذکر نتایج بر جسته ، قدردانی می شود.

روحیه: افراد با احساس شور و شوق، شیفته و مجذوب کار گروه می باشند.

آشنایی با مفاهیم تیم

تعریف تیم: یک گروه دو یا چند نفره از افراد که به

طور منظم با یکدیگر تعامل برقرار می کنند.

تیم سازی: به تلاش آگاهانه به منظور ایجاد گروه کاری

اثربخش تیم سازی گویند.

فرآیند تیم سازی:

❖ **مرحله اول:** ارزیابی امکان پذیری: آیا کار نیاز به

سیستم دارد؟ برای مدتی ؟ آیا افراد به تیم ها تعهد دارند؟

❖ **مرحله دوم:** شناسایی اولویت ها: نیازهای حیاتی سازمان کدامند؟

❖ **مرحله سوم:** تعریف ماموریت و اهداف: اهداف سازمان چیست؟

❖ **مرحله چهارم:** کشف موانع تیم سازی و رفع آنها

❖ **مرحله پنجم:** شروع کار با تیم های کوچک

❖ مرحله ششم: برنامه ریزی برای نیازهای آموزشی

❖ مرحله هفتم: برنامه ریزی برای تفریض اختیار

❖ مرحله هشتم: برنامه ریزی برای بازخورد

و زمان بهبودی

مزایای تیم‌های کاری

❖ -خاصیت هم افزایی

❖ -افزایش مهارت‌ها و دانش افراد

❖ -انعطاف پذیری

❖ -افزایش تعهد

نقش‌های افراد تیم

❖ -خلاق و نو آور

❖ -کاشف و موسس

❖ -تحلیل گر

❖ -سازنده

❖ -سازماندهنده

❖ -تصمیم گیرنده - تولید کننده

❖ -کنترل کننده - بازرس

❖ -نگهدارنده

❖ -گزارشگر - مشاور

❖ -هماهنگ کننده

ویژگی های یک تیم کارآمد

❖ تعداد افراد نباید زیاد باشد

❖ تیم باید تابع افرادی باشد که تامین کننده ی سه تخصص باشند :

✓ مهارت های فنی مرتبط با اهداف و

وظایف تیم

✓ مهارت حل مساله و تصمیم گیری

✓ مهارت روابط انسانی

نقاط قوت و ضعف تصمیم گروهی

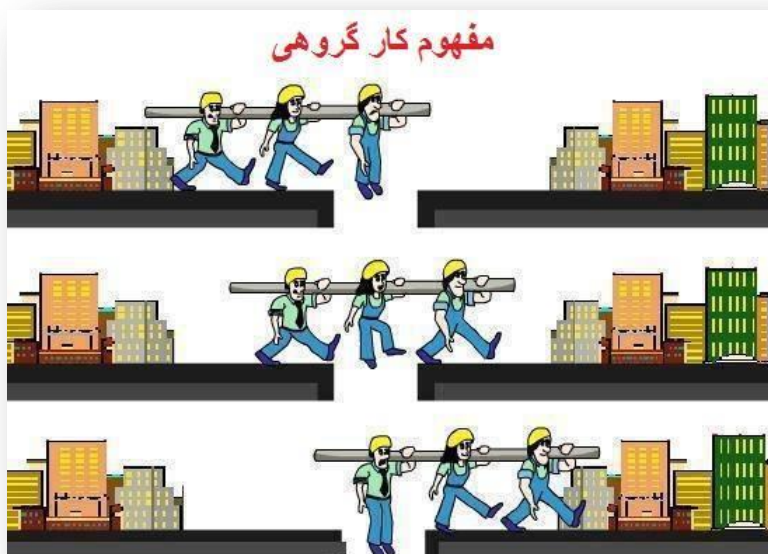
نقاط قوت :

❖ اطلاعات جامع تر و کامل تر

❖ دیدگاه های بیشتر

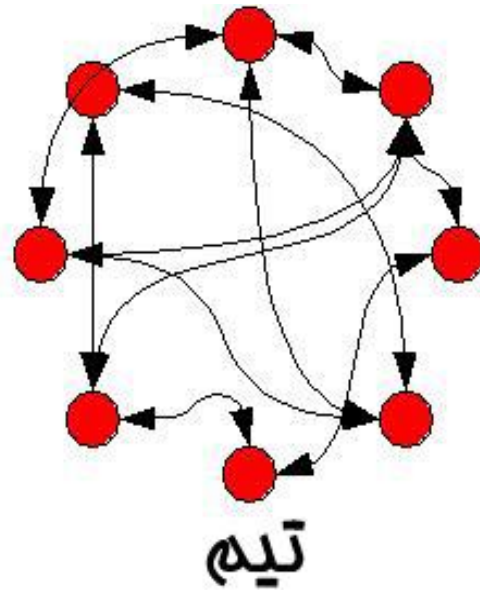
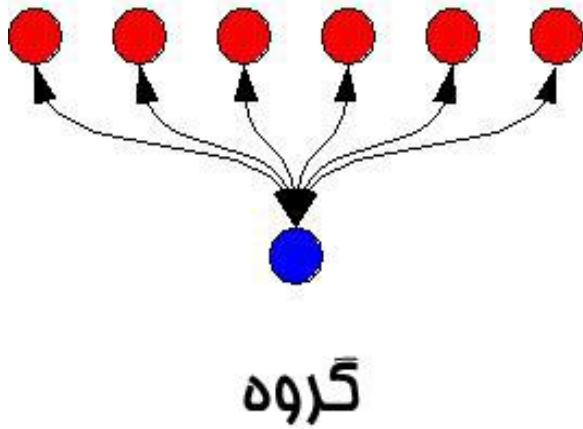
❖ پذیرش سریعتر راه حل

❖ مشروعیت بیشتر

نقاط ضعف:

- ❖ وقتگیر بودن
- ❖ فشار در جهت سازش
- ❖ فرمانروایی اقلیت
- ❖ مبهم بودن مسئولیت‌ها

نمونه سوالات امتحانی :

1 - جنگ سولفورینو ما بین کدام کشورها به وقوع پیوست

الف (ایتالیا-فرانسه ب (اتریش - فرانسه ج (اتریش - ایتالیا د (اتریش - انگلیس

2 - کتاب خاطرات سالفورینو نوشته چه کسی است ؟

هانری دونان هانری دکارت هنری میلر هانری کربن

3 - بنیانگذار صلیب سرخ چه کسی بود

هانری دکارت هانری دونان هانری کرین هیچکدام

4 - هانری دونان در کتاب خاطرات سولفورینو چند پیشنهاد به مجامع بین المللی ارائه کرد

الف (5 ب (2 ج (1 د (6

5 - علامت صلیب سرخ برگرفته از چیست ؟

الف : معکوس پرچم کشور سوئیس ب : از پرچم کشور سوئد گرفته شده

ج : از پرچم کشور کانادا گرفته شده د: هیچ کدام

6 - اصول اساسی جمعیت هلال احمر چند دسته تقسیم میشود

الف : 5 ب : 6 ج : 7 د : 8

7 - عدم توجه به نژاد و ملیت مربوط به کدام اصل از اصول اساسی جمعیت می باشد

الف : بیطرفی ب: جهانشمولی : ج : بی غرضی د : استقلال

8 - منظور از اصل یگانگی چیست :

الف : هر کشور میتواند 2 جمعیت داشته باشد ب : هر قاره میتواند فقط یک جمعیت داشته باشد

ج : هر کشور میتواند یک جمعیت داشته باشد د: هر منطقه میتواند فقط یک جمعیت داشته باشد

9 - همه جمعیت‌ها در نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر از موقعیت یکسان برخوردارند و مسوولیت‌ها

و وظایف یکسانی را در کمک به یکدیگر دارند. مربوط به کدام اصل جمعیت میباشد

الف : یگانگی ب : استقلال ج : جهانشمولی د : نداشتن وابستگی

10 - نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر دارای چند رکن اساسی میباشد ؟

الف : 7 ب : 3 ج : 5 د : 4

11 - رکن عالی سیاست‌گزاری، نظارت و تصمیم‌گیری کمیته بین المللی صلیب سرخ بوده که حدود هشت بار در سال تشکیل جلسه میدهد

الف : مجمع عمومی کمیته ب : شورای اجرائی ج: هیئت مدیره د : الف - ب

12 - مسئول جریان کلی امور کمیته بوده و نظارت مستقیم بر اداره آن دارد.شورا متشکل از حد اکثر هفت نفر از اعضای کمیته به انتخاب مجمع عمومی بوده و هفته ای یکبار تشکیل جلسه می دهد

الف : مجمع عمومی کمیته ب : شورای اجرائی ج: هیئت مدیره د : الف - د

13 - مقر قرار گیری فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر در کدام شهر میباشد

الف : پاریس ب : نیویورک ج : ژنو د : لندن

14 - اعضاء فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر کدامند

الف : جمعیت های ملی صلیب سرخ و هلال احمر ب : جمعیت‌های محلی صلیب سرخ و هلال احمر

ج : جمعیت‌های منطقه ای صلیب سرخ و هلال احمر د : هیچ کدام

15 - فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر از چند تشکیلات مجزا تشکیل یافته

الف (5 ب (2 ج (4 د (6

16 - کنواسیون ژنو در چه زمانی از سوی ایران پذیرفته شد

آقا محمد خان قاجار ناصرالدین شاه رضا شاه هیچ کدام

17 - کدام یک از وارد زیر جزو ویژگی‌های یک داوطلب نیست

الف : خوش بین و علاقمند به پیش رفت دیگران باشد ب : دارای پشتکار و جدیت در کار باشد

ج : در انجام خدمات خود اعتماد بنفس کافی داشته باشد د : به اندازه کافی مغرور باشد

18- داوطلبی است که در هنگام بروز حادثه و در مواقع لزوم از مهارت تجارب آنان استفاده می شود و زمان

مشخصی برای بهره گیری از آنان وجود ندارد را میتواننامید

الف : داوطلب دائمی ب : داوطلب غیر دائمی ج : داوطلب گروهی د : داوطلب منفرد

19- دو یا چند نفر که با هم روابط متقابل دارند، به یکدیگر وابسته اند و برای تأمین هدف های خاص گرد هم

می آیند را میتواننامید

الف : تیم ب : گروه ج : تشکیلات د : ج- ب

20 - کدام یک از موارد زیر از علل جذب افراد به یک گروه است ؟

الف : اجتماعی بودن ب : مصونیت ج : آرمان گرایی د : هر سه مورد

21- افراد گروه از نظر ایفای نقش به چند دسته تقسیم میشوند :

الف (5 ب (2 ج (4 د (3

22 - نقش مبتکر جزو کدام دسته قرار میگیرد

الف : نقش های مثبت در گروه ب : ،مشکل آفرین ج : بله قربان گو د: هیچ کدام

23 - نقش مهاجم جزو کدام دسته قرار می‌گیرند

الف : نقش های مثبت در گروه ب : ،مشکل آفرین ج : بله قربان گو د: هیچ کدام

24 - ویژگیهای یک گروه کار آمد چیست ؟

الف : هدف ب: اختیار ج : باز دهی مطلوب د : همه موارد

25 - یک گروه دو یا چند نفره از افراد که به طور منظم با یکدیگر تعامل برقرار می کنند را گویند

الف : تیم ب : گروه ج : تشکیلات د : ج-ب

